Smagen af "dej" - lyrik og smag

Forfattere: Lisa Hansen
Redaktør: Thomas Brahe
Faglige temaer: Lyrik, Skriveøvelser
Kompetenceområder: Læsning, Fremstilling

Introduktion:

I denne aktivitet skal eleverne introduceres til, hvordan smag og smagsoplevelser kan bruges som katalysator og et værktøj til at skrive. Eleverne skal starte med en forestillingsøvelse om chokolade. Derefter skal I tale om en dej, du selv medbringer i en skål inkl. grydeske. Dette leder op til en introduktion af Benny Andersens digt "Dej" fra 1993 samt en snak om, hvordan han, bl.a. med sanselige beskrivelser, symboler og bogstavrim, beskriver en særlig smag. Dette suppleres af to andre teksteksempler. Disse tekster skal eksemplificere, hvordan smag og smagsoplevelser kan beskrives på forskellige måder. Med udgangspunkt i disse eksempler skal eleverne afslutningsvist skrive en tekst via en hurtigskrivningsøvelse om deres egne smagserfaringer/smagsoplevelser.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

1 Begynd aktiviteten med en forestillingsøvelse om at spise et stykke chokolade, hvilket vil sige, at eleverne skal lukke deres øjne, hvorefter de skal forestille sig, hvordan det er at smage og spise et stykke chokolade. Altså, hvor elevernes fantasi igangsættes. Det er lige meget, om man kan lide chokolade eller ej. Se nedenstående dialogoplæg for nærmere uddybning og forslag til fokusområder.

I forslaget nedenfor stilles der i den indledende forestillingsøvelse flere spørgsmål. Eleverne skal ikke svare på disse, men blot tænke over dem. Der tages i øvrigt hensyn til, hvis der sidder elever, der ikke har smagt chokolade.

"Godt, vi skal starte med en lille forestillingsøvelse. Jeg vil stille nogle spørgsmål, men I skal ikke sige højt, hvad I kommer til at tænke på. Hvis I alle sammen lukker øjnene, og forestiller jer, at I spiser et stykke chokolade. Hvis I aldrig har smagt chokolade, skal I stadig prøve at forestille jer det. Prøv at gætte. Forestil jer, at I tygger på chokoladen, og imens lægger I mærke til strukturen og teksturen på chokoladen. Læg også mærke til, hvilke smage der kommer frem. Kan I smage sødt/surt/bitter/salt/umami? Prøv at lægge mærke til, hvordan det dufter, imens I spiser det. Prøv så at lægge mærke til, hvad der sker omkring jer, imens i spiser. Er I alene, eller er I sammen med nogen? Hvad tid på dagen er det? Hvilke lyde kan I høre omkring jer? Hvordan er vejret?

Dernæst skal I forestille jer, at I spiser chokoladen færdig, og sluger det. Lad tungen flytte sig rundt i munden, og mærk godt efter, hvilken følelse I har fået efter at have spist chokoladen. Er det en god følelse eller en dårlig følelse? I skal stadig have øjnene lukket. I må nu åbne øjnene. Hvad kom I til at tænke på? Er der nogen, der kan fortælle, om de tanker de fik?"

2 Følg derefter op med en klassedialog i plenum om elevernes oplevelser, følelser og tanker. Lad dem fortælle så meget som muligt. Drøft derefter, hvilken rolle smag kan have for litteratur og den måde, vi taler om sådanne oplevelser på. I dialogen lægges der op til, at eleverne selv bidrager med eksempler, de kender til. Se eventuelt følgende dialogforslag.

"Sådan en smagsoplevelse kan være en rigtig stærk oplevelse, som sætter gang i mange tanker og følelser i os. Derfor bruger mange forfattere også smag og smagsoplevelser i deres arbejde. Forfatteren kan vælge at beskrive smagen meget detaljeret, så læseren får et klart og tydeligt billede af, hvordan noget smager. Derudover kan forfatteren bruge selve smagsoplevelsen til at berette om omkringliggende ting, som smagen er knyttet til: Fx om nogle kulturelle forhold eller om en specifik relation mellem to mennesker. Det kan fx også bruges til at beskrive, hvordan ens barndom har været.

Kunne I forestille jer at kunne skrive en tekst ud fra den forestillingsøvelse om chokolade, vi lavede før? I så fald, hvad kunne I skrive? – fx et digt? En novelle? Eller noget helt tredje? Ville

	det være svært/nemt? Hvorfor/hvorfor ikke?" Forskellige genrer ville behandle emnet smag forskelligt -> hvordan ville en artikel om smag fx adskille sig fra et digt om smag?"
3	Tag skålen frem med dej, og løft grydeskeen op og ned i skålen, imens du går imellem eleverne. Lad eleverne dufte til det og gætte, hvad det er. De må også gerne røre med skeen, så de kan mærke, hvor tyk dejen er.
4	Drøft i plenum, hvordan eleverne tror, dejen smager. Lad dem beskrive konsistensen, og hvad de tror, der kan bages af dejen. Elevernes fokus og tanker skal nu drejes ind på temaet "dej". Deres sanser skal skærpes, idet dette skal bidrage til deres oplevelse, når digtet "dej" senere i aktiviteten læses op. Drøft derudover, hvordan det færdigbagte brød/kage smager. Spørg ind til, om eleverne har haft oplevelser, hvor de var med til at bage, og hvor de måtte smage dejen - hvilke minder og associationer har de med dette? Se dialogforslaget for inspiration. "Hvad har jeg her i skålen? Kan I beskrive duften? Hvilke forventninger har I til, hvordan det smager? Sødt, salt, bittert, surt eller umami? Hvordan tror I, det føles at spise? Hvilken slags dej tror I, at det er? Er det til et brød? Hvordan tror I, at det færdigbagte resultat smager i forhold til dejen her? Hvad smager bedst? Har I nogensinde været med i køkkenet, hvor I fik lov til at "slikke skålen" eller piskerne fra piskeriset? Har I nogle minder, I gerne vil dele?
5	Lad eleverne smage dejen. Spørg ind til, om smagen stemmer overens med deres forventninger til smagen. Lad dem beskrive smagen så godt som muligt: Spørg eleverne om konsistensen/teksturen, duften, udseendet og selve smagen. Du kan fx give dem forslag som: Blødt, vådt, salt, fedtet, knasende osv.
6	Spørg eleverne, om smagen minder dem om nogle oplevelser eller særlige minder.
7	Læs derefter Benny Andersens digt "Dej" (kopiark 1) op for eleverne, og gennemgå de sproglige virkemidler såsom alitteration og sammenligninger (jf. færdigheds- og vidensmål (læsning)). "Hvad lagde I mærke til i digtet? Hvilke ord bruger Benny Andersen? Tag gerne fat i nogle af følgende linjer: • man stod med selve lykken i hænderne • Skrabede med en finger de rigelige rester • af den dejligste dej • og slikkede den af fingeren • En gylden sød • Marcipan honning og modervarme • som man i selvsamme øjeblik med et barns clairvoyance indså aldrig ville blive overgået af nogen anden jordisk spise

- Bearbejde denne himmerigsdej
- Omdannede den til almindelige kager som smagte udmærket bevares
- Men kun primitive størknede reproduktioner af denne tyktflydende kærlighed
- Varm om munden

Hvilke følelser, synes I, at Benny fremkalder i digtet? Hvor beskriver Benny Andersen dejens tekstur/konsistens, og hvilken betydning får det for hans smagsoplevelse? Hvis I tænker tilbage på den dej, I selv lige har smagt tidligere, kan I så genkende nogle af hans beskrivelser? Kan I eventuelt komme med nogle andre beskrivelser?

Lad os være tekstnære:

"når de havde æltet dejen i en skål". "derpå skovlet den op i bageformen" -> Ordet "skovlet" – hvad siger det om dejens konsistens? Hvilket billede danner I inde i hovedet, når han bruger dette ord? Hvad kunne han ellers have brugt? (fx hældt, lagt osv.). Endvidere bruger han ord i digtet som "skrabede", "slikkede af fingeren", og "tyktflydende kærlighed". Hvad gør det ved læserens oplevelse af smagen? Er det godt/skidt? Hvordan skildrer Benny Andersen de voksne i digtet? Hvordan er deres forhold til dejen?

8 Gå herefter et par andre teksteksempler igennem, hvor smag også bliver brugt. Herunder ses to udvalgte eksempler fra forskellige genrer. Læs teksterne op for eleverne én ad gangen, og slå (på samme måde som med "Dej") ned på særlige beskrivelser, der illustrerer og eksemplificerer, hvordan sproget kan bruges til at beskrive smag. Der er markeret forslag i teksterne med fed, til hvor disse nedslag kan gøres. (jf. færdigheds- og vidensmål (læsning)).

1. Klumpen og Raske Penge: "Faxe Kondi" (sangtekst, 2015 – se kopiark 2)
2. Frederik Backman: "Ting, min søn skal vide om verden" (Uddrag af roman, 2017 – se kopiark 3)

Se evt. musikvideoen "Faxe Kondi" (fra officiel youtube-kanal):

9 Fortæl eleverne, at de om lidt skal i gang med en "hurtig-skrivningsøvelse" (3-4 minutter) om smag/smagsoplevelser. Inden selve skriveøvelsen, uddeles/vises dit eget eksempel på hvordan sådan en tekst kan se ud. Se mere under det uddybende afsnit. Lad eleverne læse teksten individuelt, og lad derefter eleverne komme med eventuelle spørgsmål eller kommentarer (jf. færdighedsmål (fremstilling)).

10 Instruér herefter eleverne i hurtigskrivningsøvelsen. De skal starte med at have et tomt dokument klar på computeren, eller et stykke papir og en blyant. Fortæl eller genopfrisk derefter reglerne for hurtigskrivning (se nedenstående forklaring).

Eleverne skal skrive uafbrudt i den forudbestemte tidsramme. Hvis de ikke ved, hvad de skal skrive, skal de skrive disse tanker ned fx: *"Jeg ved ikke hvad jeg ellers skal skrive, bla bla bla"*. Eleverne skal ikke rette fejl, imens de skriver, og de skal huske, at teksten kun er til dem selv. Den skal ikke afleveres eller vises til andre. Formålet med øvelsen er at fremtvinge viden og tanker, som man måske ikke ellers var kommet i tanke om. Derfor er det vigtigt, at eleverne skriver alt ned, de kommer i tanker om. Fortæl eleverne, at de skal hurtigskrive i 3-4 minutter.

11 Brainstorm derefter kort på tavlen med eleverne om overskrifter til deres hurtigskrivning. Overskriften skal relatere sig til smag eller en smagsoplevelse. De kan fx skrive om deres livret, om første gang de smagte et eller andet osv. Fortæl eleverne, at de kan lade inspirere af de forskellige eksempler, som er blevet gennemgået.

12 Bed eleverne om at vælge én af overskrifterne eller vælge én, de selv finder på, blot det

	relaterer sig til emnet. Eleverne skal have en overskrift, så de ved, hvor de skal starte, når de skal skrive. Dermed undgår eleverne at mangle idéer til, hvad de skal skrive om. Bed dem skrive overskriften ned på papiret/dokumentet.
13	Fortæl eleverne, at de gerne må lade sig inspirere af de tanker, som de fik tidligere i aktiviteten, da de smagte på dej, eller af de eksempler, som de mødte i Benny Andersens digt. Det er dog ikke et krav.
14	Sæt eleverne i gang med at skrive. Der skal være helt ro, imens de skriver, og de må ikke sige noget.
15	Når tiden er gået, instrueres eleverne i at markere en sætning i deres hurtigskrivning, som de synes, beskriver en smag eller en smagsoplevelse særlig godt, og som de gerne vil dele med klassen.
16	Drøft derefter elevernes sætninger i plenum.

Forberedelser

- Forbered en dej til enten en kage eller et brød (fx en bolledej, rugbrødsdej, gulerodskagedej mm.) Medbring dejen i en skål, og en ske til aktiviteten.
- Hav Benny Andersens digt "Dej" (kopiark 1) klar – enten i udprint eller på computeren, da den skal læses op for eleverne.
- Hav to andre eksemplariske tekster klar på samme vis som "Dej". Brug eventuelt de to forslag i kopiark 2 og kopiark 3.
- Skriv din egen "hurtigskrevet" tekst om smag eller en smagsoplevelse. Se mere under det uddybende afsnit. Denne skal fungere som eksempel for eleverne, inden de selv skal hurtigskrive.

NB: Der afventes p.t. tilladelser fra de respektive forlag i forhold til gengivelse af tekster i kopiark 2 og 3. Se detaljer i kopiarkene for almindelig hjemlånsinformation.

Læringsmål

I denne aktivitet skal eleverne introduceres til, hvordan smag og smagsoplevelser kan bruges som katalysator og et værktøj til at skrive.

Fra Fælles Mål (Dansk, efter 9. klassetrin):

- **Læsning:** Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst
  - **Færdighedsmål - sprogforståelse:** Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler
  - **Vidensmål – sprogforståelse:** Eleven har viden om sproglige virkemidler
  - **Vidensmål – sprogforståelse**: Eleven har viden om ordvalgets betydning for budskabet
- **Fremstilling:** Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation
  - **Færdighedsmål – fremstilling:** Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter

Uddybende

"[...] Smag griber godt og grundigt ind i litteraturens verden. Smag og smagsoplevelser er i et vist omfang forfatterens værktøjer til at få tekster til at fremstå særligt virkelighedstro enten gennem den præcis sansning eller ved fortolkningen af smagen som udtryk for individuelle, kulturelle og sociale værdier." (Thrane, 2017).

[...] "Visse forfattere viser [...] en fortræffelig evne til at sætte ord på smag og smagsoplevelser." (Thrane, 2017)

Ovenstående citater beskriver meget konkret, hvordan smag og smagsoplevelser kan bruges i litteraturens verden. Smag rummer betydninger, der rækker ud over det enkelte måltid, og disse betydninger kan litteraturen være med til at indfange. Forfattere kan igennem litteraturen skabe virkelighedsnære billeder af smag og smagsoplevelser, der appellerer til læserens smagserfaringer, og dermed kan læseren lettere relatere til det, der skrives om. Med udgangspunkt i dette ønsker denne aktivitet (og resten af forløbet) at forene de to elementer; litteratur (med fokus på sprog) og smag i danskundervisningen. Smag og smagsoplevelser ligger tæt på elevernes livsverden, da de alle selv har oplevelser med dette, og dermed har alle kvalificerede forudsætninger for at relatere og forholde sig til indholdet. Dermed har eleverne også en forforståelse for indholdet. Der kan argumenteres for, at eleverne igennem denne forforståelse også har en uudtalt forudsætning for at tillære sig viden om og forståelse for sproglige virkemidler, såsom sanselige beskrivelser og symboler, fordi det netop forankres i konkret sanselig oplevelse. Dermed kommer sproget helt ud i "munden" på eleverne, og dermed væk fra det abstrakte niveau. Med forestillingsøvelsen i aktiviteten, skal eleverne bruge deres smagserfaringer til at fremkalde tanker og følelser forbundet smagen. Disse smagserfaringer skal forstås som viden om smag, som er erhvervet igennem smagsoplevelser på et tidligere tidspunkt i livet. De skal igennem øvelsen blive bevidste om, hvor mange elementer der kan indgå i en smagsoplevelse: Selve den konkrete sanselige smag, og derudover også den oplevelse der følger med dette.

For at skærpe den sanselige, æstetiske oplevelse med Benny Andersens digt "Dej", lægges der i aktiviteten op til, at læreren medbringer en rigtig dej. Dette gøres for at fremme elevernes sanselige oplevelse i endnu

højere grad, hvor dejen fungerer som et konkret tilstedeværende æstetisk element for, at alle elever kan tale med om digtet.

De næste to teksteksemplarer er inddraget for, at eleverne kan blive "badet" i smagstekster. Da de senere i øvelsen (og i forløbet) selv skal skrive deres egen tekst, er det væsentligt, at de har mødt tilstrækkelige teksteksempler. Disse danner på denne måde et fundament, som eleverne kan trække på i den efterfølgende hurtigskrivningsøvelse samt i de senere aktiviteter.

Referencer

Thrane, C. (2017). *Smag for Livet*. Retrieved August 2, 2017, from www.smagforlivet.dk: http://www.smagforlivet.dk/materialer/smag-er-vigtig-sk%C3%B8nlitter%C3%...

Kopiark

Kopiark:
Kopiark 1_Forløb_Smag på genren - Aktivitet_Smagen af dej (1)1.pdf
Kopiark 2_Forløb_Smag på genren - Aktivitet_Smagen af dej.pdf
Kopiark 3_Forløb_Smag på genren - Aktivitet_Smagen af dej.pdf

Kopiark 1

"Dej" af Benny Andersen

– Tilladelse til gengivelse af tekst er indhentet fra forlaget (se detaljer under teksten).

Dej

Når de voksne bagte kager om søndagen

søsterkager sandkager klejner

når de havde æltet dejen i en skål

derpå skovlet den op i bageformen

og man så fik overladt skålen

man stod med selve lykken i hænderne

skrabede med en finger de rigelige rester

af den dejligste dej

og slikkede den af fingeren

en gylden søde

marcipan honning og modervarme

som man i selvsamme øjeblik

med et barns clairvoyance indså

aldrig ville blive overgået

af nogen anden jordisk spise

og man fik jo ret

Det besynderlige ved det var

Og er

At de voksne ikke var klar over dette

At de foretrak at bearbejde denne himmerigsdej

Omdannede den til almindelige kager

Som smagte udmærket

Bevares

Men kun var primitive størknede reproduktioner

Af denne tyktflydende kærlighed

Som gjorde en varm om munden

Og indefra oplyste ens mave

Som festsalen i et eventyrslot

Det var mig virkelig en gåde

hvorfor de voksne ikke straks

når dejen var lagt

sendte os børn ud at lege

og selv kastede sig over dejen

og sloges om den

det holdt jeg selvfølgelig mund med

jeg havde bedre ting at bruge munden til

men det er mig en gåde den dag i dag

Andersen, B (1993): Denne kommen og gåen – Digte – prosadigte – prosa. Borgens Forlag, Valby.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Kopiark 2

Klumben feat. Raske Penge: "Faxe Kondi"

for det er min yndlings sodavand
og du ved den går langt ud over din forstand
jeg drikker den hverdag, og jeg vil gerne ha mer
men de tomme flasker blir bare fler og fler

hey det klumben her igen jeg drikker meget faxe kondi
jeg bliver tiltrukket af den olie som var det en lille blond pige
og det er ikk for sjov når jeg siger jeg har brugt ornli mange penge
på at købe faxe kondi og så drikke dem igen, den siger psssss
når man åbner den og den er altid go
faxe kondi sodavand får min hjerne til at gro
og min tandlæge han siger jeg skal stop
men klumben stopper aldrig faxe gir mig sund krop
Men nu er jeg ligeglad og jeg gør som det passer mig
selvom min tandlæge sir nej og det stresser mig
for når jeg skal smøre ganen er der kun en ting der dur
faxe kondi virker altid det er den bedste ryger kur

Og dem på net-caféer drikker masser faxe kondi
dem der gemmer sig i yarden pakker faxe kondi
og dem der sidder inde i toget drikker faxe kondi
selv osten ruller rundt med deres faxe kondi.
Og jeg kan godt li cocio og jeg drikker jolly cola,
men der er kun en sodavand der bestyrer min hverdag.
Kald det rygeolie, kald det opium med brus.
Kun grønne flasker kan hænge ud oppe i mit hus.
Og det er ik ølbajere, det er motion med sukker i,
den slags kondi en tyk stener han kan li.
Frank arnesen havde en hjelm af blødt garn
oppe i anders and bladet den gang da jeg var barn.
Så det er ren FK lige siden jeg var knægt,
sprite og 7up bukker ned i respekt.
Så når tørst eller hoste er mit projekt,
vær sikker på at den FK kommer korrekt

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

for det er min yndlings sodavand
og du ved den går langt ud over din forstand
jeg drikker den hverdag, og jeg vil gerne ha mer
men de tomme flasker blir bare fler og fler

for jeg drikker faxe kondi fra jeg vågner til jeg står op
jeg rør ikke den der topform for den gir mig dorven krop
jeg drikker den der faxe kondi det er den som jeg kan li
ikk ned i netto for at købe en billig kopi
ham der klumben drikker kun den der er gul og grøn og sort
har 1000 kasser gemt i en kølet carport
og når jeg køber faxe kondi køber jeg aldrig kun en
jeg køber hele kasser klumben kan ikk stå på sine ben
men jeg er rundt alle vegne jeg har massere af energi
drikker kun den olie som alle de kan li
og når jeg skal ned at pante nej så får jeg ingen penge,
jeg bytter dem til fyldte faxe så jeg glad igen

Eyo en gang der var den gylden, men så blev den helt blank
originale faxe-fans siger kvaliteten sank
men ham de kalder Nuden er ik typen der klager,
man siger han tog et bundt sedler og købte et lager
af den med både farvestoffer og druesukker,
jeg sværger til den smag til den dag min kiste lukker.
Fra før jeg var myndig har jeg været faxe-kyndig
hvis du køber kondi light til mig så er du faxe-syndig
for når livet det er hårdt, jeg drukner det i sport
går ind i faxe kirken og priser den faxe-lord
og hvis du har købt den sidst'
så blir jeg mer end trist
og forbander dig som en faxe-fundamentalist
Hvis du kommer til mit land,
skal du se Christiania og smage en sodavand
og når du er der prøv at puff en af deres pinde
og prøv så lige at smag den sodavand igen. Bang ding.

for det er min yndlings sodavand
og du ved den går langt ud over din forstand
jeg drikker den hverdag, og jeg vil gerne ha mer
men de tomme flasker blir bare fler og fler

Kopiark 3

Romanuddrag fra: "Ting, min søn skal vide om verden" af Frederik Backman

– Tilladelse til gengivelse af tekst er indhentet fra forlaget (se detaljer under teksten).

Introduktion: Uddraget (s. 213-215) er en del af en længere beskrivelse, hvor jeg-personen fortæller (til sin søn) om hvor meget han elsker mad, og hvor meget han elsker masser af mad. I den forbindelse fortæller jeg-personen om hvordan hans kone har indført et "for-spise" koncept, sådan at jeg-personen ikke spiser for meget når de er på besøg hos andre. Derfor har jeg-personen indført en "for-spise-pølse", hvilken han kalder for "L'Oréal-pølsen = fordi han fortjener den. Forinden det udvalgte uddrag beskriver jeg-personen hvordan brød og pølse skal steges og hvordan brødet skal fyldes med sennep og mayonnaise. Det leder videres til beskrivelsen af sennep.

Senneppen foretrækker jeg ret stærk. Nøjagtig hvor stærk er selvfølgelig op til dig, men jeg kan godt lide, når den er så stærk, at den begynder at skrige på östgötsk ad en og marcherer væk med to traktordæk under armen. Det synes jeg er tilpas. Din farfar har en megaheftig hjemmelavet variant, som han laver ved at rulle en lille kanonkugle i en plasticskål med sennepskorn. Den bliver stærk som bare fanden. Og hvis ikke den bliver stærk nok, så skriver din farfar harmdirrende læserbreve til lokalavisen og truer med at anmelde den til diverse juridiske og ikkejuridiske (og helt ærligt tit ret opdigtede) retsinstanser. Så plejer den at tage sig sammen.

Folk spørger tit, hvorfor jeg skal have så meget mayonnaise og sennep i brødet. Men det er, fordi de ristede løg ellers ikke hænger nær så godt fast. Det er faktisk også en vigtig livslektie for dig.

Derefter kommer jeg smeltet ost i. Hvis man vil, kan man smelte den i mikroen. Men jeg plejer at bruge ostehøvlen som stegespade i stedet for, og når den er rigtig varm og fyldt med steghed olie, så høvler jeg osten direkte med den. Lidt fordi det er effektivt, og lidt fordi det får mig til at føle, at Rambo ville have gjort sådan. Så ruller jeg osten rundt om chorizoen og bacon rundt om osten. Som en oste- og bacon-sovepose. Derefter propper jeg chorizo/bacon/osterullen i brødet. Hvis der er for meget friktion i brødet, når du gør det, så har du brugt for lidt mayonnaise. Så er det bare at fylde på. Der er kun to ting her i livet, som det aldrig er for sent til: Undskyldninger og mere mayonnaise.

Rundt om pølsen stopper du derefter alt muligt lækkert ind. Det er valgfrit, hvilke lækkerheder du foretrækker. Jeg kan lide kartoffelsalat, syltede agurker, og ristede løg. Helst således, at agurken ligger uden om kartoffelstykkerne, når de glider ned i baguetten. Som hvis agurken og kartoflerne var to forfrosne soldaterkammerater i et telt

på feltøvelse i Lappland, der lover hinanden aldrig at nævne det for nogen. Det er den slags lækkerhed, jeg kan lide. Men jeg dømmer ingen.

Hvis du har lyst til at forkæle dig selv lidt, kan du bruge en eller anden form for farvestrålende garniture øverst. Man spiser jo også med øjnene. Mange kan lide persille og den slags. Personligt synes jeg, at lidt bearnaisesovs og ristede løg ser indbydende ud. Det er individuelt.

Backman, F. (2016). Ting, min søn skal vide om verden. (L. Ravnild, Ovs.) København: People's Press.